

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

HØRING - Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven - spesialundervisning og psykososialt miljø

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag viser til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 19.10.2012.

Fylkesmannen har kommentarer til følgende lovforslag

- Hjemmel for kommunene til å vedta forskrift om felles kommunale skolekretser
- Plikt til å vurdere utbytte av opplæringen før vedtak om spesialundervisning

Fylkesmannen slutter seg til øvrige lovforslag uten anmerkninger.

Ad hjemmel for kommunene til å vedta forskrift om felles kommunale skolekretser

Etter lov om grunnskolen § 3, pkt. 5, kunne to eller flere kommuner fastsette skolekrets sammen. Hjemmelen ble ikke videreført i opplæringsloven. Opplæringslovutvalget ønsket få unntak fra nærskoleprinsippet. Utvalget pekte også på at de gamle reglene hadde liten rettslig betydning.

Fylkesmannen mener at reglene nå er modne for revidering, og vi stiller oss fullt ut bak departementets lovforslag. I mange små kommuner er det nå få elever på mange skoler, og utkantene preges av en fortsatt avfolkning og færre skolestartere for hvert år.

Fylkesmannen vil fremheve tre forhold som grunnlag for vårt syn.

For det første kan et kommunesamarbeid om felles skolekretser forhindre nedleggelse av mindre utkantskoler. I neste omgang vil det i så fall være en styrke for den offentlige enhetsskolen, siden mange "grendaskoler" blir erstattet av privatskoler.

Etter dagens regelverk kan foresatte til for eksempel 1-3 elever opprettholde en skole i egen kommune, jf. Oppl.loven §§ 8-1 og 13-1. Med tanke på formålet med opplæringen, jf. Oppl.loven § 1-1, vil en større skole etter vår mening være bedre i stand til å oppfylle intensjonene som ligger i denne bestemmelsen.

For det tredje kan hensynet til barnets beste, Barnekonvensjonen artikkel 3, tale for at to eller flere kommuner har anledning til å tilby elevene den skolen som gir et best mulig pedagogisk, sosialt og kulturelt utbytte.

Lovforslaget støttes med det foreslåtte innhold.

Ad plikt til å vurdere utbytte av opplæringen før vedtak om spesialundervisning

Som departementet peker på, fremgår ikke denne plikten eksplisitt i selve loven. Vi er enig at gjeldende rett presiseres tydelig i lovteksten.

I departementets lovforslag, § 5-4 første ledd benyttes formuleringen “ eventuelt prøvd ut”. Fylkesmannen mener at ordet eventuelt må tas ut i endelig lovtekst. Som et tiltak for å redusere spesialundervisningen og bedre læringsutbytte for dem det her gjelder, vil det være avgjørende at skolen har prøvd ut og vurdert ulike tiltak, før oppmelding til PPT. Dette må fremgå klart av lovteksten.

Plikten gjelder ikke i de tilfelle det er klart at elevens behov ikke kan løses innenfor rammene av ordinær opplæring. Denne setningen kan tas inn i lovteksten.

Med hilsen

Randi Segtnan
(e.f.)
Utdanningsdirektør
Oppvekst- og utdanningsavdelingen

Tore Haugnes
Seniorrådgiver
Oppvekst- og utdanningsavdelingen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift